

**Особливості підготовки учнів закладів загальної середньої освіти до
НМТ-2023 з української мови
(методичні рекомендації)**

У 2022-2023 навчальному році, в умовах воєнного стану, ураховуючи безпекову ситуацію в Україні, зовнішнє незалежне оцінювання буде проведено у формі Національного мультипредметного тесту в комп'ютерному форматі.

Наголошуємо, що зміст завдань блоку НМТ з української мови буде відповідати чинній програмі ЗНО з української мови, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України від 26.06.2018 № 696 «Про затвердження програм зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти», що міститься на офіційному сайті Українського центру оцінювання якості освіти – <https://cutt.ly/BTXWMft>.

Особливу увагу необхідно приділити наступним мовним темам, вивчення яких зазначено в шкільному курсі української мови, а саме:

- «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія»;
- «Лексикологія. Фразеологія»;
- «Будова слова. Словотвір»;
- «Морфологія»;
- «Синтаксис»;
- «Стилістика»;
- «Розвиток мовлення».

Питома вага до того чи іншого розділу мовознавства в змісті блоку НМТ з української мови загалом відповідає характеристиці змісту тестів ЗНО з української мови.

З метою попередження типових помилок під час виконання завдань з української мови НМТ 2023 року необхідно ретельно проаналізувати виконання завдань сертифікаційних робіт декількох попередніх років, що міститься в офіційному звіті, про проведення у 2021 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, у 2022 році Національного мультитесту (Офіційний звіт про проведення в 2021 (Том 2, С. 5-44), 2022 (Zvit_NMT_2022, С. 83-106). Режими доступу:

- <https://cutt.ly/eTXQPYB> (за 2021 рік);
- https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Zvit_NMT_2022.pdf (за 2022 рік).

З метою якісної та систематичної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання у форматі НМТ, учителям української мови та літератури рекомендуємо:

1. Опрацювати:

1.1. Зміст нормативних документів щодо організації й проведення Національного мультитесту у 2023 році та керуватися ними в роботі.

1.2. Зміст програми з підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з української мови, зробивши акцент на предметних уміннях та

результатах навчальної діяльності з кожного розділу та теми – <https://cutt.ly/BTXWMft>.

1.3. Зміст завдань сертифікаційних робіт з української мови та літератури останніх двох років, розміщених на сайті Українського центру оцінювання якості освіти – <https://cutt.ly/eTXQPYB> (2021 рік), https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Zvit_NMT_2022.pdf (за 2022 рік).

2. Скласти план індивідуальної роботи й графік консультацій для здобувачів освіти щодо підготовки до НМТ з української мови.

3. Рекомендувати учням використовувати під час підготовки до НМТ з української мови:

3.1. Інтернет-ресурси, що містять теоретичний матеріал та завдання:

– EdEra: ed-era.com (лайфхаки з української мови);

– ILearn (Освіторія): ilearn.org.ua;

– Prometheus: prometheus.org.ua (відеолекції, презентації, конспекти, а також додаткові відеоматеріали);

– ZNO.IF.UA: <https://zno.if.ua/?cat=35> (база завдань ЗНО за минулі роки);

– ЗНО клуб: <https://znoclub.com/> (теоретичні та практичні матеріали щодо підготовки);

– ЗНО онлайн: <https://zno.osvita.ua/> (тренувальні тести).

3.2. Ресурсні можливості Всеукраїнської школи онлайн (<https://lms.e-school.net.ua/>);

3.3. Доречно використовувати:

– завдання з української мови, згруповані за певними темами, які зазначені в програмі;

– перелік слів з правильними наголосами до ЗНО/НМТ з української мови;

– перелік фразеологізмів для підготовки до ЗНО/НМТ з української мови;

– пояснення до тестів з української мови, надані провідними фахівцями з підготовки до тестування.

4. Постійно працювати над підвищенням власного теоретичного та практичного фахового рівнів шляхом: проходження курсів підвищення кваліфікації, виконання завдань пробного НМТ з української мови.

5. Створити банк завдань з української мови із сертифікаційних зошитів минулих років, для індивідуальної роботи з учнями старших класів під час вивчення навчальних тем.

6. З метою вироблення навиків виконання завдань зовнішнього незалежного оцінювання вчителям української мови та літератури рекомендуємо посилити роботу з відпрацювання завдань різної форми і ступеня складності, практикувати тестування, як освітній прийом та контрольну форму перевірки знань, умінь і навиків учнів. Акцентувати увагу випускників на банк завдань з української мови та літератури (2016-2022

р.р.), який розміщений на сайті Українського центру оцінювання якості освіти – <http://testportal.gov.ua/testy-mynulyh-rokiv/> .

7. Застосовувати на різних етапах уроку тестовий контроль та пропонувати учням виконувати завдання у тестовій формі вдома.

8. Упроваджувати інформаційно-комунікаційні технології навчання, організовувати проходження учнями онлайн-тестування.

9. Проводити інформаційно-просвітницьку роботу серед учнів та батьків щодо порядку та особливостей проведення НМТ, наголошувати на його перевагах і перспективах.

Важливо вчити учнів регламентувати час на виконання завдань. Для повторення матеріалу можна використовувати посібники для інтенсивної комплексної підготовки до складання НМТ, рекомендовані Міністерством освіти і науки України (лист Міністерства освіти і науки України від 14.09.2022 № 1/10686-22 «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2022-2023 навчальному році»).

У процесі підготовки учнів до НМТ, учителям необхідно особливу увагу звернути на такі теми:

1. Фонетика.
2. Основні випадки чергування у-в, і-й.
3. Наголос.
4. Кличний відмінок (у власних чоловічих та жіночих іменах).
5. Утворення ступенів порівняння прикметників.
6. Відмінювання числівників.
7. Ускладнене речення.
8. Пряма мова.
9. Односкладні речення.
10. Розділові знаки в складних реченнях.

Рекомендуємо проводити з учнями систематичну та комплексну підготовку до Національного мультитесту, використовуючи в роботі доступні матеріали для якісної підготовки.

Методист мовно-літературної
освітньої галузі
навчально-методичного відділу
координації освітньої діяльності та
професійного розвитку Сумського
ОІППО

Н.В. Левенець